

Gemeindelexikon 1900 – Galicja

Konrad Wnęk
Instytut Historii UJ

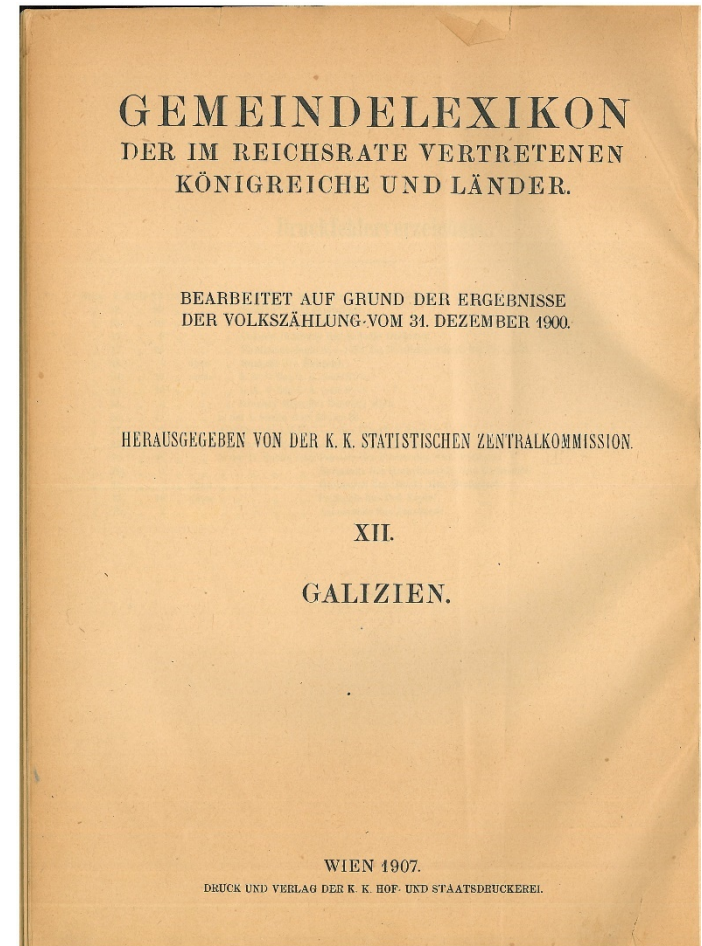

NARODOWY PROGRAM
ROZWOJU HUMANISTYKI

Praca naukowa finansowana w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą "Narodowy Program Rozwoju Humanistyki" w latach 2015-2020. Projekt 1aH 150324 83.

Dane bibliograficzne

- Gemeindelexikon der im Reichrate vertretenen Königreiche und Ländern. Bearbeitet auf Grund der Ergebnisse der Volkszählung vom 31. Dezember 1900. Galizien
- Wielotomowe oficjalne wydawnictwo urzędowe opublikowane w 1907 r. w Wiedniu przez K.K. Statistischen Zentralkommission, wydane i wydrukowane przez K.K. Hof- und Statsdruckerei.
- Tom XII obejmuje Galicję.

Wykaz skrótów

Adv. = Advokat

är. = ärarisch

arm. kath. = armenisch katholisch

A. K. = Augsburger Konfession

allg. = allgemein

BH. = Bezirkshauptmannschaft

Bsch. = Bürgerschule

ca. = circa

d. = deutsch

Dek. = Dekanat

dz. = derzeit

ev. = evangelisch

Exc. Stat. = Excurrendo-Station

Exp. = Expositur

f. = für

Fortbsch. = Fortbildungsschule

GB. = Gerichtsbezirk

Ggb. = Gutsgebiet

gr. k. = griechisch katholisch

Gm. = Gemeinde

G. O. 1889 = Gemeindeordnung vom
Jahre 1889

G. O. 1896 = Gemeindeordnung vom
Jahre 1896

gw. = gewerblich

Gymn. = Gymnasium

heb. Sch. = Schule für hebräische
Sprache und Religion

H. K. = Helvetischer Konfession

hl. = heilig

hlst. = heiligst

isr. = israelitisch

kaufm. = kaufmännisch

Kdo. = Kommando

L. = Landes

L. G. Bl. = Landes-Gesetz-Blatt

lw. = landwirtschaftlich

öff. = öffentlich

Öst.-ung. = Österreichisch-ungarisch

o. H. = ohne Häuser

p. (bei Schulen) = polnisch

Petrol. = Petroleumgewinnungsstätte

Pf. = Pfarre

r (bei Schulen) ruthenisch

R. G. Bl. = Reichs-Gesetz-Blatt

r. k. = römisch katholisch

sch. (am Schlusse des Wortes) = Schule

S. D. Sanitätsdistrikt

S. G. = Sanitätsgemeinde

städt. = städtisch

StB. = Steuerbezirk

(tp.) = temporär.

utr. = utraquistisch

v. = von

Legenda

- ⊕ Ortsgemeinde
- ⊕ Ortsbestandteil (im alphabetischen Register)
- Ⓞ Gutsgebiet
- ▭ Katastralgemeinde
- ⊙ Stadt
- ⊙ Markt
- Dorf
- ⌒ Stadtteil
- Ⓞ Vorstadt
- Ⓞ Vormarkt
- ⌒ Marktteil
- ⌒ Dorfteil
- ∪ Dorfanteil
- △ Weiler
- ⌒ Meierhof, Vorwerk
- (-Ⓞ) Rotte
- Ⓞ Häusergruppe
- (Ⓞ) Kolonie
- Ⓞ Zerstreute Häuser
- ⌒ Einschichte
- Einzelnes Haus
- ⌒ Wirtshaus, Hotel
- ⌒ Jägerhaus, Forsthaus

- ⌒ Hegerhaus
- ⌒ Schloß, Jagdschloß
- ⌒ Ruine
- ⌒ Fabrik
- ☆ Mühle, Säge
- ⌒ Touristenhaus, Schutzhütte
- ⌒ Ziegelei
- ⌒ römisch-katholische Pfarre
- ⌒ griechisch katholische Pfarrkirche
- (⌒) römisch katholische Pfarrexpositur
- (⌒) griechisch katholische Pfarrexpositur
- ⌒ Kuratbenefizium
- † römisch katholische Filialkirche
- † griechisch katholische Filialkirche
- ⌒ Kloster
- ⌒ römisch katholische Kapelle
- ⌒ A ev. Pfarre Augsburger Konfession
- ⌒ H ev. Pfarre Helvetischer Konfession
- ☆ Israelitische Kultusgemeinde
- ⌒ Volksschule
- ⌒ Kindergarten
- (⌒) Kinderbewahranstalt, Kinderasyl
- ⌒ Eisenbahnstation
- ⌒ Eisenbahnhaltestelle

- ⌒ Telegraphenamt (postkombiniertes)
- ⌒ Telefonsprechstelle
- ⌒ Postamt
- ⌒ Postablage
- ⌒ Finanzwachabteilung, technische Finanzkontrolle
- ⌒ Zollamt
- ⌒ Eichamt
- ⌒ Gendarm
- ⌒ Schubstation
- ⌒ Feuerwehr
- ⌒ Arzt
- ⌒ Tierarzt (Veterinärarzt)
- ⌒ Kurschmied
- ⌒ Wasenmeister
- ⌒ Hebamme
- ⌒ Krankenhaus, Spital
- ⌒ Sparkasse
- ⌒ Spar- und Darlehenskassenverein (Raiffeisen, Schulze-Delitzsch)
- ⌒ Kurort, Badeort
- & außerdem.

Układ danych

Buczacz: Monasterzyńska.												
Zamieszkałość	Wielkość	Ortsgemeinden, Gutsgebiete, Ortschaften										
		Auswärtige Bevölkerung			Konfession		Umsatzgewerbe und Industrie			Ausstattung mit		
		in Lokalen	in Wohnstätten	in Wohnstätten	Kathol.	Orthodox.	Handl.	Indust.	andere	Wägen	Industrie	
Ortsgemeinden:												
4	Bertaki	180	260	278	538	41	499	-	-	26	252	41
5	Bobrowniki	400	471	457	928	60	358	4	-	75	436	126
6	Czechów	548	348	357	708	51	605	8	-	88	675	119
7	Dubienko	518	498	588	1038	59	129	-	-	609	404	119
8	Żółtań	571	751	732	1483	144	734	30	-	731	291	226
9	Hrechów	391	310	324	635	49	257	11	-	33	195	89
10	Huta Nowa	238	248	246	537	37	227	3	-	43	145	44
11	Itin Stara	689	589	592	1174	1	1164	2	-	114	33	149
12	Janków	376	303	283	588	39	475	2	-	210	275	41
14	Korostyn	367	367	398	763	141	14	-	-	747	14	133
15	Kowalówka	364	795	748	1543	527	1016	-	-	372	1016	267
16	Krasiejów	574	534	523	1056	75	1280	-	-	21	1087	154
17	Ładki	751	512	523	1010	162	530	21	-	381	346	114
18	Lazarówka	659	309	350	658	3	128	-	-	11	545	119
19	Łaska	429	642	603	1231	113	1017	47	-	189	1017	204
20	Miodzyców	329	239	201	444	24	129	35	-	18	393	112
21	Monasterzyńska	100	100	100	200	100	100	100	-	100	100	100
22	Orzechów	384	312	332	614	101	253	43	-	92	351	116
23	Olesza	342	431	387	818	771	39	14	-	143	21	149
24	Puzaniki	242	113	124	356	5	125	5	-	5	125	5
25	Sawalowski	64	81	78	169	129	36	4	-	132	24	70
26	Szobódka Dolna	668	482	474	968	993	640	5	-	206	640	206
27	Szobódka Górna	1907	608	642	1310	176	1839	45	-	716	1891	237
28	Truszczenie	1307	1211	1227	2442	276	1167	593	-	475	1547	286
29	Uście Zielone	408	287	305	732	188	238	14	-	205	308	108
30	Wieliszów	797	768	488	938	37	558	8	-	33	531	114
31	Wyżutki	736	743	752	1498	39	1412	9	-	18	1412	217
32	Zadusów	236	246	230	479	119	230	3	-	137	349	37
33	Zalesie	200	180	180	360	15	15	15	-	15	15	15
Summe der Ortsgemeinden		20807	18318	18728	37748	1228	2742	5658	15	15	32395	2707
Gutsgebiete:												
1	Baranów	42	22	23	45	14	17	14	-	45	9	1
2	Barysz	2035	54	46	100	81	39	29	-	89	22	82
3	Bowalówka	311	21	12	39	17	18	4	-	17	107	54
4	Bertaki	790	30	21	41	12	4	29	-	26	6	1
Summe der Gutsgebiete		3362	109	102	224	138	78	60	-	167	144	144

lewa strona | prawa strona

Nazwa osady, powierzchnia, ludność wg płci, wyznania, języka, liczba domów, informacje dodatkowe na temat infrastruktury, szkół, urzędów itd.

Liczba koni, wołów, owiec i świń, obszar gminy katastralnej z podziałem na rolę, łąki, ogrody, lasy wysokogórskie i lasy, liczba posiadaczy własności ziemskiej, liczba fabryk.

Główka tabeli lewej strony

Obszar w hektarach

Nazwa miejscowości

mężczyźni

kobiety

razem

niemiecki

polski

domy

94

Brzozów: Brzozów.

Verlaufende Nummer

Bezirkshauptmannschaft, Gerichtsbezirk, Ortsgemeinde, Gutsgebiet, Ortschaft

Areal in Hektar

Anwesende Bevölkerung

Konfession

Umgangssprache der einheimischen Bevölkerung

Häuser

Anstaltung mit Institutionen

Numer porządkowy

rzymskokatolickie

izraelickie

greckokatolickie

ruski

inne

instytucje

inne

Verlaufende Nummer	Bezirkshauptmannschaft, Gerichtsbezirk, Ortsgemeinde, Gutsgebiet, Ortschaft	Ortsgemeinden, Gutsgebiete, Ortschaften															
		Areal in Hektar		Anwesende Bevölkerung			Konfession					Umgangssprache der einheimischen Bevölkerung				Häuser	Anstaltung mit Institutionen
		männlich	weiblich	zusammen	röm.-katholisch	griech.-katholisch	israelisch	andere	deutsch	polnisch	ruthen.	andere					
94	Brzozów: Brzozów.																

Główka tabeli prawej strony

The diagram shows a historical tax table header with various columns and rows. The table is divided into several sections:

- Viehstand (Livestock):** Columns for Pferde (horses), Rinder (cattle), Schafe (sheep), and Schweine (pigs).
- Bezirkshauptmannschaft, Steuerbezirk, Katastralgemeinde:** A central section for administrative and tax district information.
- Katastralgemeinden (Cadastral Communities):** A section for land area in Hektar, divided into 'im ganzen' (total) and 'davon' (of which).
- Land Use:** Columns for Äcker (arable land), Wiesen (meadows), Gärten (gardens), Hutw. und Alpen (pastures and alps), and Wald (forests).
- Anzahl der (Number of):** Columns for Großgrundbesitzungen (large landholdings) and Fabriken (factories).

Annotations in orange boxes point to specific parts of the table:

- konie** (horses) points to the **Pferde** column.
- woły** (cattle) points to the **Rinder** column.
- owce** (sheep) points to the **Schafe** column.
- świnie** (pigs) points to the **Schweine** column.
- role** (arable land) points to the **Äcker** column.
- łąki** (meadows) points to the **Wiesen** column.
- ogrody** (gardens) points to the **Gärten** column.
- pastwiska i Alpy** (pastures and alps) points to the **Hutw. und Alpen** column.
- lasy** (forests) points to the **Wald** column.
- fabryki** (factories) points to the **Fabriken** column.
- numer porządkowy** (serial number) points to the first column: **Korrespondierende Nr. der Ortsgemeinden n. d. Gutsgebiete**.
- starostwo, okręg podatkowy, gmina katastralna** (tax district, tax district, cadastral community) points to the **Bezirkshauptmannschaft, Steuerbezirk, Katastralgemeinde** section.
- obszar całkowity** (total area) points to the **im ganzen** column.
- obszar opodatkowany** (taxable area) points to the **davon** section.
- wielka własność** (large property) points to the **Großgrundbesitzungen** column.

Korrespondierende Nr. der Ortsgemeinden n. d. Gutsgebiete	Viehstand				Bezirkshauptmannschaft, Steuerbezirk, Katastralgemeinde	Katastralgemeinden							Anzahl der	
	Pferde	Rinder	Schafe	Schweine		Area in Hektar							Großgrundbesitzungen	Fabriken
						im ganzen	steuerpflichtige Flächen	davon						
								Äcker	Wiesen	Gärten	Hutw. und Alpen	Wald		

Powiązania danych między stronami

Buczacz: Monasterzyńska.

Zustimmung-Nummer	Bezirkshauptmannschaft, Gerichtsbezirk, Ortsgemeinde, Gutsgebiet, Ortschaft	Ortsgemeinden, Gutsgebiete, Ortschaften																														Viehstand	Bezirkshauptmannschaft, Steuerbezirk, Katastralgemeinde	Katastralgemeinden																
																																		Areal in Hektar																
																																Pferde		ins gesamt	davon							ausgedehnter Katastralgemeinden								
																																		in Flächen	Flächen in Hektar	Acker	Wiesen	Gärten	Wald	Anderer	Feldchen									
der Ortsgemeinden:																																																		
der Gutsgebiete:																																																		
	1	29	71	47	29																																322	1069	1669	5678										

dane z tej samej miejscowości

numery porządkowe

dane z tej samej miejscowości

Ortsbestände als Gesamtheit Monasterzyńska: — Veränderung von Seite 106.

1. — Buczacz 119—126, Dobrosyn 23—218, Dolicz 7—16, Kociurka 5—41, & 2, 8—21.
 2. — Archulek 149—159, Huta Sokulica 8—32, Pod Tycowem 1—4.

Gutsgebiete:
 1. — Buczacz 21—25, Dyrów 11—13, Na Kociurce, auch Kosowowice 1—3.
 2. — Buczacz 4—26, Na Trawie 1—11.
 3. — Buczacz 6—28, Tycow 1—11.

Powiązanie danych między kolumnami

Fortlaufende Nummer	Bezirkshauptmannschaft, Gerichtsbezirk, Ortsgemeinde, Gutsgebiet, Ortschaft	Ortsgemeinden, Gutsgebiete, Ortschaften													Ausstattung mit Institutionen
		Areal in Hektar	Anwesende Bevölkerung			Konfession				Umgangssprache der einheimischen Bevölkerung				Häuser	
			männlich	weiblich	zusammen	röm.-katholisch	griech.-katholisch	israelitisch	andere	deutsch	polnisch	ruthen.	andere		
	Ortsgemeinden:														
4	Bertniki ○	185	260	279	599	44	489	.	.	.	50	483	.	87	4) †. 5) gr. k. Pfarrhof Ladzkie, †, Exp. I.
5	Bobrowniki	460	471	457	928	66	856	6	.	.	75	853	.	158	6) †, I, 314 m. 7) †, I.
6	Czechów ○	549	348	357	705	32	665	8	.	.	38	667	.	119	8) Schwestern von der unbefleckten Empfängnis Mariä, †, (▲), 3.
7	Dubienko	518	496	538	1034	595	434	5	.	.	600	434	.	173	9) †, I, ca. 350 m.
8	Folwarki	871	751	732	1483	746	701	33	3	3	779	701	.	203	10) †, I. Izabella: †.
9	Hrehorów ○	915	528	503	1031	17	997	17	.	.	33	998	.	168	11) †, I.
10	Huta Nowa	281	340	324	664	629	32	3	.	.	634	30	.	109	12) †, I, 247 m.
11	Huta Stara ○	235	248	269	517	517	517	.	.	86	13) †, I, 257 m. 14) †, I, 233 m.
12	Jarhorów	682	582	592	1174	1	1164	9	.	.	.	1174	.	190	15) (♂), †, I, †, 340 m. 16) †, I, 236 m.
13	Komarówka	276	303	285	588	208	375	5	.	.	213	375	.	85	17) †, I, ca. 210 m. 18) †, I.
14	Korościatyn ○	367	367	398	765	747	18	.	.	.	747	18	.	114	19) †, I. 20) †, I.

Podsumowania danych

- Każdy powiat posiada podsumowania danych liczbowych lewej strony wg **okręgów sądowych** i prawej strony wg **okręgów podatkowych**.

lewa
(dane demograficzne)

R e k a p i t u l a t i o n :

Gerichtsbezirke:

Buczacz	52372	28947	29406	58353	16649	31839	9851	14	397	25631	32268	.	8862
Monasterzyska	37397	19797	19632	39429	12981	22352	4081	15	88	16351	22919	19	6051
Potok Złoty	29505	12976	12946	25922	4563	19378	1974	7	.	7526	18394	.	4303
Summe der BH. Buczacz	119274	61720	61984	123704	34193	73569	15906	36	485	49508	73581	19	18716

sumy dla całego powiatu

prawa
(dane katastralne)

R e k a p i t u l a t i o n :

Steuerbezirke:

8805	13051	3261	3441	Buczacz	52372	50539	39239	1992	1968	1760	5580	43	.
4154	19224	1202	6227	Monasterzyska	37397	36120	18882	4085	968	3920	8265	17	2
2605	7883	2682	4278	Potok Złoty	29505	28266	15244	2544	1274	1272	7982	17	.
15564	32658	7145	18946	Summe der BH. Buczacz	119274	114925	73365	8621	4210	6952	21777	77	2

Landesübersicht – Przegląd kraju (lewa strona)

- Po części właściwej dodano podsumowanie całego kraju monarchii w postaci zestawienia wg powiatów.

Główka tabeli taka sama jak w części zasadniczej

liczba powiatów,
gmin, obszarów
dworskich, miast i
miasteczek

miasta w własnym
statutem

powiaty

Landesübersicht	Areal in Hektar	Anwesende Bevölkerung			Konfession				Umgangssprache der einheimischen Bevölkerung				Häuser	
		männ- lich	welb- lich	zusam- men	röm.- katho- lisch	griech.- katho- lisch	israe- lisch	andere	deutsch	polnisch	ruthen.	andere		
185 GB., 6240 ⊕, 5524 ⊖, 98 ⊙, 197 ⊚														
Städte mit eigenem Statut :														
Lemberg, Lwów Krakau, Kraków	3200 832	80420 44973	79457 46350	159877 91323	82597 64209	29327 727	44258 25670	3695 717	20409 6576	120634 78563	15159 249	759 1092	4409 2099	
Bezirkshauptmann- schaften:														
Biala, Biala Bóbrka Bochnia	63476 89055 87704	48494 39238 51130	52998 40152 53963	101492 79390 105093	92091 14458 98239	98 54727 111	6783 9725 6357	2520 480 336	15811 396 339	84567 23708 104444	6 55209 29	133 23 140	12286 11869 17063	

Landesübersicht – Przegląd kraju (prawa strona)

- Po części właściwej dodano podsumowanie całego kraju monarchii w postaci zestawienia wg powiatów.

Główka tabeli taka sama

liczba okręgów podatkowych, gmin katastralnych

miasta z własnym statutem (Lwów i Kraków)

powiaty

Viehstand				Landesübersicht	Areal in Hektar						Anzahl der		
Pferde	Rinder	Schafe	Schweine		in ganzen	steuerpflichtige Flächen	davon					Großgrundbesitzungen	Fabriken
							Äcker	Wiesen	Gärten	Holz- und Alpen	Wald		
				186 StB., 5947 □									
				Städte mit eigenem Statut :									
4128	1307	6	438	Lemberg, Lwów	3200	2661	1178	251	592	542	173	.	23
1495	79	1	30	Krakau, Kraków	832	547	111	59	166	211	.	.	5
				Bezirkshauptmannschaften :									
4145	27392	1144	17624	Biala, Biala	63476	60620	36545	3541	717	6253	13564	38	62
12087	29170	59	19433	Bóbrka	89055	85681	44578	9312	1970	6780	23041	86	.
9235	38566	87	16392	Bochnia	87704	83849	44887	8893	711	6274	23084	99	18

Appendix - Dodatek

Lista miejscowości według powiatów i okręgów sądowych

miejscowość
szkoły

gmina sanitarna
lub okręg

miejsce par. rzymskokatolickiej,
grekokatolickiej lub izraelicki urząd
metrykalny

Biała: Kęty. — Bóbrka: Bóbrka.

Bezirkshauptmannschaften, Gerichtsbezirke, Ortsgemeinden	Standorte der Schulen,	Sanitäts- gemeinden, bezw. Sanitätsdistrikte,	Standorte der röm.-kath., gr.-kath. und isr. Matrikelstellen,
zu welchen die nebenstehenden Ortsgemeinden mit ihren Gutsgebieten gehören			
III. GB. Kęty			
Bielany	Bielany	Kęty (SD)	rk. Bielany, isr. Kęty
Bujaków	Bujaków	Kęty (SD)	rk. Kozy, isr. Kęty
Bulowice	Bulowice	Kęty (SD)	rk. Bulowice, isr. Kęty
Czaniec	Czaniec	Kęty (SD)	rk. Czaniec, isr. Kęty
Hecznarowice	Hecznarowice	—	rk. Piszczowice, isr. Kęty
Kańczuga	Kańczuga	Kęty (SD)	rk. Bielany, Kęty, isr. Kęty
Kęty	Kęty : 2	Kęty (SG)	rk., isr. Kęty
Kobiernice	Kobiernice	Kęty (SD)	rk., isr. Kęty
Łęki	Łęki	Kęty (SD)	rk. Bielany, isr. Kęty
Malec	Malec	Kęty (SD)	rk. Osiek, isr. Kęty
Międzybrodzie Kobiernickie	Międzybrodzie Lipnickie	Kęty (SD)	rk. Międzybrodzie Lipnickie, isr. Kęty
Nowa Wieś	Nowa Wieś	Kęty (SD)	rk., isr. Kęty
Osiek	Osiek	Kęty (SD)	rk. Osiek, isr. Kęty
Piszczowice	Piszczowice	—	rk. Piszczowice, isr. Kęty
Porąbka	Porąbka	Kęty (SD)	rk. Czaniec, isr. Kęty
Stara Wieś Dolna	Stara Wieś Dolna	—	rk. Stara Wieś Dolna, isr. Kęty
Stara Wieś Górna	Stara Wieś Dolna	—	rk. Stara Wieś Dolna, isr. Kęty
Wilamowice	Wilamowice	—	rk. Wilamowice, isr. Kęty
Witkowice	Witkowice	Kęty (SD)	rk. Witkowice, isr. Kęty

Powiat, okręg sądowy,
miejscowość

Lista alfabetyczna miejscowości i uzupełnienia

Anhang zum alphabetischen Register
 enthaltend die von den Ortschaftsnamen abweichenden Namen der Institutionen.

Altjazów ev. Filialgemeinde A. K.	252	Diatkowiec-Brettler	292	Kniaźdwór Forst- und Domänenver-	
Alvernia-Regulice	118	Diatkowiec-Kühnel	292	waltung	294
Babin an der Lomnica	266	Dobromil	156	Kuichin	636
Babince δ	50	Dolha δ	266	Kolomea Ringplatz	292
Babince Dolne δ	530	Dolhe δ	262	Komarno-Buczaly	546
Babince Górne †	530	Dolhe δ	180	Kończaki δ	632
Bączal δ	258	Dubiany-Kranzberg	566	Koniuszki Siemianowskie	572
Bad Rymanów n. e.	582	Dudyńce δ	586	Korezyn δ	648
Bagnsberg	292	Drohobycz-Truskawiec	172	Kostink	762

Uzupełnienie listy alfabetycznej, głównie o stacje i przystanki kolejowe, poczty, telegraf itp.

Alphabetisches Register.

Änderungen
 im Bestande und Umfange der Bezirkshauptmannschaften, der Gerichts-, bzw. Steuerbezirke und der Ortsgemeinden sowie in der Nomenklatur einzelner Gemeinden beziehungsweise Ortschaften seit der letzten Volkszählung bis Ende 1906.

lista zmian dokonanych do roku 1906 w powiatach, okręgach sądowych i podatkowych

Anastazówka ⊙	689
Anceryl	167
Andrichau & ⊙	730
Andrichau Dorf	730
Andrichau Stadt	730
Andryanów	546 & ⊙ 548
Andrychów & ⊙	730
Andrychów Miasto	730
Andrychów Wieś	730
Andrzejówka ⊠ (Muszyzna)	481

numer strony
 nazwa miejscowości

status (miasto, miasteczko, wieś, gmina katastralna itp.)

1. Gemeindelexikon der im Reichrate vertretenen Königreiche und Ländern.
Bearbeitet auf Grund der Ergebnisse der Volkszählung vom 31. Dezember 1900,
Band XII, Wien 1907.